

Kadernota 2018
Beek, juni 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanbieding	5
1.2	Leeswijzer	6
2	Onze omgeving	8
2.1	Maatschappelijke ontwikkelingen	9
3	Kaders begroting 2018-2021	12
3.1	Budgettair kader 2018 – 2021	13
3.2	Overige ontwikkelingen (vooralsnog niet financieel)	18
Bijlage 1:	Begrippenlijst	25
Bijlage 2:	Lijst met afkortingen	29

1

Inleiding

1.1 Aanbieding

Samen Bouwen! is het motto van het collegeprogramma 2015-2018. Samen bouwen om Beek ook richting de toekomst die zelfbewuste en bovenal vitale, veelzijdige en ondernemende gemeente te laten zijn.

Met deze Kadernota 2018 wordt u in de gelegenheid gesteld om de kaders vast te stellen voor de meerjarenbegroting 2018-2021 in algemene zin en voor de begroting 2018 in het bijzonder. Kaders waarbinnen uitvoering kan worden gegeven aan de ambities en opgaven waar onze gemeente voor staat.

Planning

In het vergaderschema 2017 zijn de volgende data opgenomen voor de behandeling van de Kadernota 2018:

19 juni 2017	commissie Grondgebiedzaken;
20 juni 2017	commissie Inwonerszaken;
21 juni 2017	commissie Bestuurszaken;
29 juni 2017	Gemeenteraad.

1.2 Leeswijzer

Boven aan elke pagina staat een balk die vermeldt in welk hoofdstuk u zich bevindt en met welke paragraaf de pagina begint. Op deze manier kunt u, al bladerend door het document, steeds in één oogopslag zien waar u zich bevindt.

Deze Kadernota bestaat achtereenvolgens uit de volgende onderdelen:

Hoofdstuk 2   Onze omgeving

Hoofdstuk 2 beschrijft de veranderende omgeving waarbinnen ook onze gemeente functioneert. M.a.w. welke maatschappelijke ontwikkelingen spelen.

Hoofdstuk 3   Kaders begrotingssamenstelling 2018-2021

Hoofdstuk 3 behandelt de kaders die gelden voor de begrotingssamenstelling. Via het budgettair kader wordt in grote lijnen de begrotingsontwikkeling van de komende jaren geschetst. Daarnaast worden ontwikkelingen op gemeentelijke beleidsterreinen toegelicht die (vooralsnog) niet financieel van aard zijn.

Bijlage 1   Begrippenlijst

Vanuit de gemeenteraad is de vraag gekomen om vaker voorkomende begrippen via een begrippenlijst op te nemen zodat bij het bestuderen van het document snel de exacte betekenis van termen kan worden opgezocht.

Bijlage 2   Lijst met afkortingen

Als bijlage is tot slot de lijst met afkortingen bijgevoegd.

2

Onze omgeving

2.1 Maatschappelijke ontwikkelingen

Kabinetsformatie

Op 15 maart is Nederland naar de stembus gegaan. De verkiezingsuitslag biedt enkele mogelijkheden om een kabinet te formeren. Het informatieproces is in volle gang en zal uiteindelijk tot de formatie van een nieuwe coalitie en kabinet moeten gaan leiden.

Ongetwijfeld gaat het verschuiven van beleid gepaard met financiële veranderingen, ook voor gemeenten. Het is op dit moment echter onduidelijk in welke richting dit tendeert.

Economie

De Nederlandse en ook Limburgse economie zit duidelijk in de lift waarbij de drie Limburgse regio's elkaar niet veel ontlopen. In Zuid-Limburg is het economische belang van groeisectoren iets gunstiger dan in Noord- en Midden-Limburg. Het remmende effect van de bevolkingskrimp op de bestedingen in consumentensectoren is in het zuiden echter ook groter. Toch weet Limburg gelijk op te lopen met de landelijke groei. En terwijl de werkloosheid daalt, zet deze ontwikkeling door.

Daarnaast meldt het CPB dat het producentenvertrouwen zich op het hoogste niveau sinds 9 jaar begeeft. Een belangrijke graadmeter die o.a. tot uitdrukking brengt dat bedrijven weer durven te investeren en hun productie opschroeven..

Omgevingswet

Met de nieuwe Omgevingswet wil de wetgever:

- de verschillende plannen voor ruimtelijke ordening, milieu en natuur beter op elkaar afstemmen;
- duurzame projecten stimuleren;
- gemeenten, provincies en waterschappen meer ruimte geven om hun omgevingsbeleid af te stemmen op hun eigen behoeften en doelstellingen.

Verder biedt de wet meer ruimte voor particuliere ideeën. Dit komt doordat er meer algemene regels gelden, in plaats van gedetailleerde vergunningen. Het doel staat voorop en niet het middel om er te komen. En de houding bij het beoordelen van initiatieven is 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. Zo ontstaat ruimte voor bijvoorbeeld bedrijven en organisaties om met ideeën te komen.

Volgens de planning van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is in 2019 de volledige wet- en regelgeving met betrekking tot het fysieke domein vervangen door de Omgevingswet en de bijbehorende uitvoeringsregels. Voor de implementatie van de Omgevingswet is reeds een implementatiebudget beschikbaar gesteld. Onlangs is een traject gestart om de koers en de ambitie voor wat betreft de implementatie van de Omgevingswet te bepalen.

Communicatie

De wereld verandert, de maatschappij verandert, de overheid verandert mee en dus de gemeente Beek ook. We leven in een netwerkmaatschappij waarin verschillende ontwikkelingen zich tegelijkertijd voltrekken. Ook op het gebied van communicatie is de afgelopen jaren veel gebeurd; nieuws verspreidt zich steeds sneller, dienstverlening verloopt vaker online en we communiceren steeds meer en grotendeels digitaal, via smartphone, tablet en computer. Trends zijn meer eigen initiatief ('doedemocratie'), overheidsparticipatie in plaats van burgerparticipatie, versplinterd mediagebruik, afnemend gezag van instituten, debatten die zich steeds vaker afspelen in de (social) media en een groeiende behoefte aan het actiever openbaar maken van informatie door de overheid.

Deze ontwikkelingen vragen om een overheid die aansluit bij burgeracties, die duidelijk maakt waar ze voor staat, die informatie (proactief) publiceert, zich bedient van een 'crossmediale aanpak' en 'dialogoog' hanteert als centrale communicatiestijl: luisteren, monitoren en interactie, online en offline. Elke

medewerker moet zich ervan bewust zijn dat hij/zij voortdurend bezig is met communicatie. Alle medewerkers zijn 'woordvoerders', elke medewerker is een ambassadeur, ongeacht functie of taakgebied.

In de Communicatiebeleidsnota 2017 - 2020 zijn onze ambities weergegeven voor de communicatie en interactie tussen burgers en de gemeente.

3

Kaders begroting 2018-2021

3.1 Budgettair kader 2018 – 2021

		2018	2019	2020	2021
a	Saldo begroting 2017-2020 incl. wijzigingen n.a.v. 1 ^e Bestuursrapportage 2017	-179.900	-409.300	-279.400	-261.100
b	Mutaties Kadernota 2018	350.400	353.400	350.900	348.400
c	Saldi Kadernota 2018	170.500	-55.900	71.500	87.300

Ad a) Saldo begroting 2017 – 2020 incl. wijzigingen n.a.v. 1^e Bestuursrapportage 2017

Deze saldi komen overeen met de meerjarige begrotingssaldi in de 1^e Bestuursrapportage 2017.

Ad b) Mutaties kadernota 2018

		2018	2019	2020	2021
	1 Werk en economie	0	0	0	0
	2 Zorg en inkomen	-61.200	-61.200	-61.200	-61.200
A	Armoedebestrijding onder kinderen	-61.200	-61.200	-61.200	-61.200
	3 Maatschappelijke ontwikkeling	102.400	102.400	99.500	99.500
A	Dekking kapitaallasten uit algemene reserve	82.800	82.800	79.900	79.900
B	Voorziening inrichting gymzalen	19.600	19.600	19.600	19.600
	4 Ruimtelijk ontwikkelen	32.100	32.100	32.100	32.100
A	RUD begroting 2018	32.100	32.100	32.100	32.100
	5 Openbare ruimte	25.400	25.400	25.400	25.400
A	Dekking kapitaallasten uit algemene reserve	25.400	25.400	25.400	25.400
B	Rioolheffing	-161.000	-161.000	-161.000	-161.000
	Rioolvoorziening	161.000	161.000	161.000	161.000
	6 Bestuur en organisatie, incl. KVS	251.700	254.700	255.100	252.600
A	Stelpost BTW riolen herijking	66.200	66.200	66.200	66.200
B	Onttrekking algemene reserve iz dekking kapitaallasten	2.079.200	0	0	0
	Storting in reserve dekking kapitaallasten	-2.079.200	0	0	0
C	Schrappen nieuw beleid	100.000	100.000	100.000	100.000
D	Invulling stelpost te realiseren bezuinigingen	-14.500	-14.500	-14.500	-14.500
E	Ontwikkeling OZB	100.000	100.000	100.000	100.000
F	Lucht uit de begroting	93.600	96.100	96.100	93.600
G	Veiligheidsregio	-32.600	-32.100	-31.700	-31.700
	Kostenverdeelstaat				
H	Salarissen	-66.800	-66.800	-66.800	-66.800
I	Dekking kapitaallasten uit algemene reserve	5.800	5.800	5.800	5.800
	Totaal	350.400	353.400	350.900	348.400

Programma 2 Zorg en inkomen

A Armoedebestrijding onder kinderen -61.200 S

Pfh: Th. van Es

Om ervoor te zorgen dat ook kinderen uit een gezin met een laag inkomen kansrijk kunnen opgroeien, stelt het kabinet vanaf 2017 structureel € 85 miljoen extra per jaar beschikbaar aan gemeenten. De bedoeling is dat gemeenten, zoveel mogelijk in samenwerking met hiervoor relevante fondsen en stichtingen zorg dragen voor voorzieningen in natura, zodat alle kinderen kunnen meedoen op school, aan sport, aan cultuur en sociale activiteiten. Voor de gemeente Beek betekent dit een bedrag van € 61.200. Deze middelen zijn specifiek bedoeld voor kinderen en moeten bovenop het bestaande beleid worden ingezet. Ter besteding van deze extra middelen zal in 2017 nieuw beleid ontwikkeld worden ter bestrijding van armoede onder kinderen.

Programma 3 Maatschappelijke ontwikkeling

A Dekking kapitaallasten 82.800 2018+2019 S 79.900 2020 ev

Pfh: divers

Van een aantal (lopende) kredieten worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve dekking kapitaallasten. Voor een nadere toelichting zie ook programma 6 onderdeel B.

B Voorziening inrichting gymzalen 19.600 S

Pfh: H. Schoenmakers

Iedere 5 jaar vindt er een herijking van de voorziening plaats door middel van een conditiemeting van de aanwezige inventaris en toestellen. De resultaten van deze exercitie worden vertaald naar een meerjaren onderhoudsplan voor de inrichting, inclusief de financiële consequenties. Hieruit is gebleken dat voor de komende meerjarenperiode 2017-2021 volstaan kan worden met een jaarlijkse storting die € 19.600 lager is. Het raadsvoorstel betrekking hebbend hierop is op 18 mei 2017 in de gemeenteraad behandeld.

Programma 4 Ruimtelijk ontwikkelen

A RUD begroting 32.100 S

Pfh: H. Schoenmakers

De RUD ZL heeft de Beekse bijdrage 2018 geraamd op € 314.800. Hierdoor kan de in het Beekse meerjarig perspectief geraamde bijdrage thans met € 24.200 structureel worden verlaagd.

In het meerjarenperspectief is tevens een structureel werkbudget van € 18.000 geraamd voor uitvoering van controles op de zogenaamde VVGB-inrichtingen (verklaringen van geen bezwaar). Dit werkbudget is inbegrepen in de RUD-bijdrage en kan thans volledig afgeraamd worden.

In 2017 is de RUD ZL gestart met outputfinanciering. Dat wil zeggen dat Beek een vaste bijdrage betaald op basis van het vastgestelde werkprogramma vermeerderd met de kosten voor aanvullende diensten die niet in het werkprogramma zijn opgenomen. Deze aanvullende diensten worden in 2017 op basis van een gedifferentieerd uurtarief naar complexiteit ultimo 2017 in rekening gebracht (nacalculatie). Aangezien nog geen ervaringscijfer voor deze aanvullende dienstverlening beschikbaar is, wordt voorgesteld om per 2018 een structureel uitvoeringsbudget van € 10.000 beschikbaar te stellen op het product Milieubeheer om extra inhuur bij incidenten te dekken.

Totaal algemeen bedraagt het financieel effect van de RUD-begroting 2018 € 32.100 structureel voordelig.

Programma 5 Openbare ruimte

A Dekking kapitaallasten **25.400 S**

Pfh: divers

Van een aantal (lopende) kredieten worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve dekking kapitaallasten. Voor een nadere toelichting zie ook programma 6 onderdeel B.

B Rioolheffing en voorziening riolen **Per saldo 0 S**

Pfh: J. Wachelder / H. Hodzelmans

De huidige systematiek van de kostendekking van rioolinvesteringen is opnieuw beoordeeld op basis van een geactualiseerd kostendekkingsplan. Momenteel worden alle rioolinvesteringen ineens afgeschreven met uitzondering van het project Keutelbeek dat afgeschreven wordt in 40 jaar. Uit de rioolheffingberekening is gebleken dat het afschrijven van alle rioolinvesteringen over een periode van 40 jaar gunstig uitpakt voor de tariefontwikkeling op korte en middellange termijn. Dit is met name het gevolg van de actuele historisch lage (tarief)rente. Het voorstel waarin de keuze voor kapitaliseren nader is toegelicht is geagendeerd voor uw raadsvergadering van 29 juni.

Door de gewijzigde systematiek kan de rioolheffing per 2018 met € 161.000 dalen (ten opzichte van 2017) en hoeft de rioolheffing tot 2040 niet verhoogd te worden (behoudens indexatie). De bijbehorende storting in de rioolvoorziening is eveneens € 161.000 lager.

Programma 6 Bestuur en organisatie inclusief kostenverdeelstaat

A Stelpost BTW riolen herijking **66.200 S**

Pfh: J. Wachelder

De stelpost BTW rioolinvesteringen wordt jaarlijks herijkt in de Kadernota op basis van het geactualiseerde riool investeringsprogramma. De bijstelling betreft de middeling over periode 2018 tot en met 2021 en bedraagt € 66.200 voordelig. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat de start van de uitvoeringsfase van Keutelbeek fase 1b is verschoven van 2017 naar 2018.

B Onttrekking uit algemene reserve voor dekking kapitaallasten **Per saldo 0 I**

Pfh: J. Wachelder

Als maatregel wordt € 2 miljoen onttrokken uit de algemene reserve en gestort in de reserve dekking kapitaallasten. Met deze eenmalige onttrekking c.q. storting wordt de komende jaren de afschrijvingslasten van diverse (lopende) investeringen gedekt. Het effect voor de exploitatie is voor de jaren 2018 en 2019 € 114.100 en structureel vanaf 2020 € 111.100 voordeliger.

C Aframen nieuw beleid **100.000 S**

Pfh: J. Wachelder

Het gemelde extra begrotingstekort van Vixia voor 2018 en volgende jaren legt een beslag op de voor de toekomst beschikbare budgetruimte nieuw beleid voor € 100.000.

D	Invulling Stelpost te realiseren bezuinigingen	-14.500 S
		Pfh: J.Wachelder
	Voor een nadere toelichting zie “lucht uit de begroting” programma 6 hieronder.	
E	Ontwikkeling OZB	100.000 S
		Pfh: J.Wachelder
	De stelselwijziging van de rioolheffing (zie programma 5 onder B), de ontwikkeling van de Beekse woonlasten ten opzichte van het Limburgse gemiddelde (ruim € 8 lager per huishouden) en in mindere mate de areaaluitbreiding bieden ruimte om de OZB-tarieven dusdanig aan te passen dat enerzijds de totale woonlasten dalen en anderzijds de algemene middelen hier deels van profiteren. De uitwerking hiervan vraagt echter om een grondige studie omdat elke modaliteit zijn voors en tegens kent in zijn vertaling naar de verschillende doelgroepen eigenaren, huurders en bedrijven. Zoals door de portefeuillehouder in de commissie Bestuurszaken van 10 mei jl. toegezegd, wordt ter voorbereiding op het begrotingsdebat 2018 een afzonderlijke discussienota opgesteld waarin de mogelijke modaliteiten inclusief hun consequenties worden toegelicht. Met andere woorden een notitie op basis waarvan onderbouwde besluiten kunnen worden genomen. In het financiële meerjarenperspectief van deze Kadernota 2018 wordt vooralsnog uitgegaan van een structurele meeropbrengst OZB van € 100.000.	
F	Lucht uit de begroting	93.600 2018+2021 S 96.100 2019+2020
		Pfh: divers
	Jaarlijks worden alle budgetten gescreend op onbenutte ruimte ofwel “lucht”. Budgetten die 3 jaar achtereen geheel of deels niet worden gebruikt, worden in het eerstvolgende jaar voor het onbenutte deel afgeramd. De hier opgenomen aframing, betreft de budgetten van alle programma’s tezamen. De grootste aframingen betreft € 45.000 gladheidsbestrijding en € 10.000 op het druk- en bindwerk (ondersteunende diensten). Alle overige lucht (totaal € 38.600) betreffen budgetaframingen van minder dan € 10.000.	
	De “lucht in de begroting” wordt voor zover het budgetten van de ondersteunende diensten aan de organisatie betreffen, ingezet ter invulling van de uit het verleden overeengekomen bezuinigingstaakstelling op de organisatie. Hiermee is een deel van de budgetruimte “lucht uit de begroting” (€ 14.500) niet als algemeen dekkingsmiddel beschikbaar (zie onderdeel D programma 6).	
G	Veiligheidsregio	-32.600 (2018) S -32.100 (2019) -31.700 (2020 ev)
		Pfh: C. Van Basten-Boddin
	Met de door de Veiligheidsregio gepresenteerde begroting 2018 wordt invulling gegeven aan de wens om te komen tot één geïntegreerde begroting voor de veiligheidsregio. Tegelijkertijd is met deze begroting voldaan aan de eisen die voortvloeien uit het (gewijzigde) Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (hierna: BBV). De nieuwe begroting 2018 is hiertoe ingedeeld naar een tweetal directe programma’s te weten “programma rampenbestrijding en crisisbeheersing” en “programma brandweezorg” en daarnaast een “programma ondersteuning” (overhead).	
	Naast de gebruikelijke indexering van de gemeentelijke bijdragen is de belangrijkste financiële ontwikkeling het voorstel om voorbereiding en coördinatie een kwaliteitsimpuls te geven. Hiertoe is het Programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing uitgebreid met het product Voorbereiding en coördinatie (€ 860.000, oftewel € 1,43 per inwoner extra gemeentelijke bijdrage). Voor het overige zijn de budgetten die voorheen afzonderlijk werden ingebracht nu geconsolideerd in een van de drie programma’s.	

H Salarissen -66.800 S

Pfh: C. Van Basten-Boddin

De huidige CAO loopt op 31 mei 2017 af en er is nog geen zicht op nieuwe afspraken. Voorzichtigheidshalve wordt daarom rekening gehouden met een stijging van de salarissen met 1%.

I Dekking kapitaallasten 5.800 S

Pfh: divers

Van een aantal (lopende) kredieten worden de afschrijvingslasten gedekt uit de reserve dekking kapitaallasten. Voor een nadere toelichting zie ook programma 6 onderdeel B.

Ad c) Saldi Kadernota 2018

De uiteindelijke meerjarige saldi laten zien dat er voor het begrotingsjaar 2018, alsmede de meerjarenbegroting 2019-2021, wordt gerekend op een sluitende begroting, op het jaar 2019 na. Daarbij is het van belang om te melden dat de vertaling van de op het moment van samenstelling van deze Kadernota nog te ontvangen Meicirculaire, nog tot andere saldi zal leiden.

Na behandeling van deze Kadernota in de gemeenteraad zal de uiteindelijke vertaling in de (meerjaren)begroting 2018 – 2021 plaatsvinden. De saldi van de jaren 2018 en 2021 zullen hierbij positief moeten zijn.

3.2 Overige ontwikkelingen (vooralsnog niet financieel)

Programma 1 Werk en economie

Participatiebedrijf

Pfh: Th. van Es

Uit ervaringen elders in het land is gebleken dat een integrale benadering van burgers met een uitkering ingevolge de participatiewet en WSW-ers effectief is en leidt tot betere resultaten bij de toeleiding naar de arbeidsmarkt. Met name de problematiek bij Vixia baart alle betrokken partijen zorgen.

Medio 2016 hebben de colleges in de Westelijke Mijnstreek daarom de intentie uitgesproken om te komen tot één regionale uitvoeringsorganisatie voor in ieder geval de werktaken van Sociale Zaken. Als stip op de horizon is bepaald, dat de uitvoering van deze taken bij de sociale diensten en Vixia vanuit hun verbondenheid in activiteiten samen gaan in een regionaal participatiebedrijf. Met name de problematiek bij Vixia baart alle betrokken partijen zorgen.

Verder is onderzocht wat de voor- en nadelen zijn om daar ook de inkomenstaken in onder te brengen. Aandachtspunten hierbij zijn de integrale benadering van het sociaal domein en de strategische visie op samenwerking.

Voor het onderzoek is Berenschot ingeschakeld. Dit bureau heeft een rapport opgeleverd dat de bouwstenen gaf voor de verdere advisering en besluitvorming. Het college van Beek heeft op 20 maart 2017 besloten om de werk- en inkomenstaken over te dragen aan het Participatiebedrijf. Daarbij is gekozen voor een centrumgemeenteconstructie, met Sittard-Geleen in de rol van centrumgemeente. De gemeenten Beek en Stein zijn daarbij opdrachtgever en kopen in op contractbasis. De gemeenteraad heeft in mei ingestemd met de oprichting van de bijbehorende gemeenschappelijke regeling. Het is de bedoeling dat Vixia vanaf 1 januari 2018 opgaat in het participatiebedrijf.

Vixia

Pfh: Th. van Es

Het exploitatietekort van Vixia loopt al jaren op. Het bestuur van de GR heeft al diverse keren aangegeven dat het management maatregelen moest nemen om deze tekorten terug te dringen. Ook de colleges van Burgemeester en Wethouders van de regiogemeenten hebben hierop aangedrongen. Voor 2017 wordt een nog hoger tekort verwacht.

De problematiek Vixia was de belangrijkste reden om te komen tot het participatiebedrijf. Wanneer Vixia vanaf 1 januari 2018 opgaat in het participatiebedrijf zal de beweging 'van binnen naar buiten' beter op gang komen waardoor de exploitatie verbetert. Dit betekent echter niet dat hiermee alle problemen in een keer opgelost zijn: vooral de dalende 'fictieve rijksbijdrage' en de vastgoed problematiek zorgen voor hoge exploitatiekosten.

Sinds 1 januari 2015 maakt de financiering van de WSW onderdeel uit van het participatiebudget / sociaal domein.

Re-integreren

Pfh: Th. van Es

Vanuit sociaal oogpunt is het belangrijk dat mensen werken. Werk draagt bij aan het persoonlijk welzijn en het zelfstandig functioneren in de samenleving. Daarom zet de gemeente zich in voor een goed economisch klimaat en het ondersteunen van uitkeringsgerechtigden met het verwerven van werk. Bovendien draagt een vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden bij aan een verlaging van de financiële lasten voor de gemeente.

Omdat een groot gedeelte van de klanten niet of onvoldoende voldoet aan de eisen die werkgevers stellen, blijft de gemeente proberen haar klanten beter toe te rusten voor de arbeidsmarkt. Dit wordt o.a.

gedaan door het aanbieden van individuele maatwerktrajecten en projecten waarin leren en werken wordt gecombineerd.

Door het leggen van contacten met werkgevers wordt geprobeerd een ingang te creëren voor klanten waardoor zij mogelijk bij een werkgever kunnen binnenkomen en op die manier kunnen tonen wat ze waard zijn. Zo nodig wordt hierbij het instrument 'loonkostensubsidie' ingezet.

Helaas moet geconstateerd worden dat voor een grote groep klanten een reguliere baan een stap te ver is. Deze burgers worden gestimuleerd om zich nuttig te maken voor de samenleving door een participatiebaan te aanvaarden of door vrijwilligerswerk te gaan doen. Positief neveneffect van deze activiteiten is dat betrokkenen zich zelf ook beter gaan voelen.

In april 2016 is het project 'vitaal aan het werk' gestart. Hiervoor is Relim en de Werkmeester ingehuurd. De activiteiten vinden plaats in de 'oude brandweerkazerne'. Het is de bedoeling om van daaruit ook de wijken in te gaan.

Het primaire doel is om mensen die (langdurig) werkloos zijn effectief en gericht te begeleiden naar werk. Dit door het verbeteren van werknemersvaardigheden en het aanleren en/of versterken van competenties.

Voor een duurzame stap naar het bedrijfsleven is naast motivatie en het beschikken over de juiste vaardigheden ook de fitheid van werknemers erg belangrijk. Daarnaast wordt gestreefd om mensen die al langere tijd niet meer aan het arbeidsproces deelnemen een bepaalde werkregulering, gezonde vrijetijdsbesteding en een verantwoorde leefstijl aan te leren. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van de faciliteiten van sportlandschap de Haamen.

De resultaten van het project zijn tot nu toe zonder meer goed. Door 'Vitaal aan het Werk' zijn inmiddels 18 personen uitgestroomd naar werk. Dit levert de gemeente een financieel voordeel op van ruim € 200.000.

Gezien dit resultaat wordt sinds begin 2017 het project ook ingezet voor onze inburgeraars. In eerste instantie met als doel ze te activeren en het bevorderen van de werknemersvaardigheden. Inmiddels blijkt dat er een goede interactie ontstaat tussen onze klanten en de inburgeraars. Bij onze klanten ontstaat veel meer begrip voor hun nieuwe medeburgers en de inburgeraars integreren veel beter in hun buurt. Een niet bewust ingecalculerend, maar wel mooi resultaat.

De volgende stap wordt mogelijk het aanbieden van taalcursussen voor inburgeraars. Van werkgevers komt vaak de klacht dat onze klanten de Nederlandse taal slecht beheersen. Daarom zullen de taalcursussen gelijktijdig aangeboden worden aan uitkeringsgerechtigden en inburgeraars. Op deze manier ontwikkelt 'vitaal aan het werk' zich tot een instrument dat breder is dan uitsluitend re-integratie. Ook elementen als scholing, welzijn, buurtwerk en inburgering maken onderdeel van het project. Bekostiging dient dan ook niet meer uitsluitend plaats te vinden vanuit het participatiebudget.

Programma 2 Zorg en inkomen

Uitkeringen

Pfh: Th. van Es

De economie trekt weer aan en het aantal vacatures neemt toe. Helaas voldoet een groot aantal van de uitkeringsgerechtigden niet of onvoldoende aan de eisen die de werkgevers stellen. Hierdoor ontstaat de rare en ongewenste situatie dat er enerzijds een grote groep mensen werkeloos zijn en dat er anderzijds een groot aantal onvervulbare vacatures zijn. De beruchte 'mismatch' op de arbeidsmarkt. De gemeente blijft proberen om klanten beter toe te rusten voor de arbeidsmarkt.

In het Centraal Economisch Plan voorspelt het Centraal Plan Bureau voor de komende jaren een verdere toename van het aantal bijstandsuitkeringen. Voor 2016 komt het CPB uit op 415.000. Bij

ongewijzigd beleid piekt het aantal in 2019 en 2020 op 435.000. Pas in 2021 daalt het aantal licht naar 430.000. Ter vergelijking in juli 2010 waren dit 339.300 uitkeringsgerechtigden. (bron CBS). Zowel de Divosa-benchmark als het CBS rapporteren een behoorlijke stijging van het aantal bijstandsuitkeringen. Beek wijkt niet af van de landelijke tendens. In 2010 schommelde het aantal burgers met en bijstandsuitkering rond de 210, inmiddels is dit opgelopen tot 270.

Naast de beperkte uitstroom wordt de stijging ook veroorzaakt door een hogere instroom. Deze instroom neemt toe als gevolg van een snellere doorstroom vanuit de verkorte WW, de instroom van statushouders en mensen die voorheen een beroep konden doen op de Wajong of WSW.

Het grotere aantal uitkeringsgerechtigden legt een claim op de algemene middelen aangezien de uitkeringslast niet volledig wordt afgedekt door de Rijksvergoeding. In 2015 werd ongeveer € 78.000 meer uitgegeven dan ontvangen en in 2016 ongeveer € 51.000. Vooral nog kunnen deze bedragen verrekend worden met de egaliseringsreserve.

Programma 5 Openbare ruimte

Stelpost efficiency Basisregistratie Grootchalige Topografie

Pfh: H. Hodzelmans

Begin 2016 is de BGT van Beek in de Landelijke Voorziening opgenomen. Vóór het realiseren van de BGT zijn er landelijk inschattingen gemaakt, dat door de BGT een efficiëncyslag kan worden gemaakt binnen het beheer van de openbare ruimte. Op basis daarvan is tijdens de laatste heroverwegingsoperatie per begrotingsjaar 2018 een structurele bezuiniging ingeboekt van 5% op de onderhoudsbudgetten voor groen en wegen, in totaal € 75.000.

Zoals bekend is de BGT gebruiksgereed en werkt een projectgroep aan het operationeel krijgen (converteren, vullen en ervaring opdoen met) van de "onderliggende" beheerapplicatie Kikker. Niet alleen moet de BGT-data in de beheerapplicatie Kikker zijn geïmplementeerd, ook de werkprocessen moeten geoptimaliseerd worden.

Als werkprocessen zijn bezien en als alle gegevens op orde zijn is er beter inzicht in de efficiëncymogelijkheden. Of de bezuinigingsdoelstelling ook daadwerkelijk wordt behaald en op welke termijn is nog onzeker.

Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)

Pfh: H. Hodzelmans

De afgelopen jaren zijn binnen het beheer openbare Ruimte verschillende beleidsplannen geactualiseerd. Gedacht kan daarbij worden aan het Groenbeleidsplan, de Nota Openbare Verlichting, de Nota Beek Schoon, het Regionaal Afvalwaterplan, het GGVP en de Nota Wegbeheer. Vanuit deze beleidsplannen dient de komende (college)periode een doorontwikkeling plaats te vinden naar een integrale visie en aanpak op het beheer van de openbare ruimte. Deze visie sluit aan op de gewenste richting van het onderhoud van de openbare ruimte (integraal en wijkgericht), doelen met betrekking tot arbeidsparticipatie en de wens om meer in te zetten op burgerparticipatie. Ook de provincie heeft in haar Verdiepingsonderzoek over 2016 geadviseerd dit op te pakken. Dit zorgt voor een professionaliseringslag binnen het beheer van de openbare ruimte.

Verkeerscirculatieplan

Pfh: H. Schoenmakers/ H. Hodzelmans

Het voornemen is om komend jaar een verkeerscirculatieplan op te stellen voor de kern Beek. In de kern hebben zich de laatste jaren enkele ontwikkelingen voorgedaan, zullen zich nog ontwikkelingen voordoen en zijn een aantal verkeerskundige knelpunten bekend. Hierbij wordt onder meer gedoeld op de verkeerssituatie in de Burgemeester Janssenstraat maar ook bijvoorbeeld op de in het GVVP opgenomen wens om de Stationstraat minder aantrekkelijk te maken voor doorgaand verkeer. Het verkeerscirculatieplan is ook nodig als bouwsteen voor een masterplan voor een eventuele nieuwe inrichting van de markt en omgeving binnen enkele jaren. Het streven is om rond de jaarwisseling de startnotitie en kredietvotering voor het verkeerscirculatieplan voor te leggen aan de raad.

Beleidsnota Openbare Verlichting 2016-2020

Pfh: H. Hodzelmans

In het in 2016 door de Raad vastgestelde beleidsplan is de verwachting geschetst dat vanaf 2021 het benodigde budget voor openbare verlichting structureel kan krimpen met circa € 135.000 tot een bedrag van € 225.000, uiteraard mede afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen. Deze aframing wordt thans nog niet verwerkt in afwachting van de evaluatie van de Beleidsnota in 2020.

Ontwikkeling buitendiensttaken

Pfh: H. Hodzelmans

Diverse ontwikkelingen nopen ons het beheer en onderhoud van de openbare ruimte anders vorm te geven en anders te organiseren. In 2016 heeft het college aan de hand van de uitgevoerde businesscase over de positionering van de buitendiensttaken, een richtinggevende keuze gemaakt ten aanzien van de organisatie van het onderhoud van de openbare ruimte. Vooralsnog wordt verder gewerkt met het huidige serviceteam. In 2017 wordt een scenario onderzocht om te komen tot verdergaande samenwerking met Sittard-Geleen en Stein. Dit scenario zal aansluiten bij de transitie van Vixia.

Programma 6 Bestuur en organisatie inclusief kostenverdeelstaat

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Pfh: C. Van Basten-Boddin

Daar waar veiligheid vanuit de wet- en regelgeving steeds meer als een regionaal – misschien zelfs nationaal – issue gezien wordt, blijft de medefinanciering van rijkswege hierbij achter. Sterker nog de BDUR uitkering wordt steeds meer geknepen. De vraag is dan ook of de rekening van dit alles automatisch moet worden betaald door de gemeenten, die hun bestuurlijke medeverantwoordelijkheid wel blijven zien. In deze Kadernota wordt al rekening gehouden met een bijraming van € 1,43 per inwoner.

Echter, als we de risicoparagraaf bij de begroting 2018 van de Veiligheidsregio analyseren wordt daarin voor de nabije toekomst een aantal punten opgesomd worden bij zowel GHOR alsook de BRWZL:

- Knelpunten in het personeelsbestand als gevolg van vergrijzend personeelsbestand, toenemend ziekteverzuim danwel verborgen ziekteverzuim (inzet in de repressieve taak is niet meer mogelijk en daarom uitgeruild voor inzet in de preventieve, danwel administratieve taken). Of het risico van krapte ten aanzien van de invulling van de operationele hoofdstructuur en roosters. Daarnaast de noodzaak van het langer doorwerken en daardoor opschuiven van de AOW-gerechtigde leeftijd tegenover het bij de repressieve brandweertaak bestaande functioneel leeftijdsontslag en 2e loopbaanperspectief. Ook sluit de van rijkswege voorgeschreven loon- en prijscompensatie steeds minder goed aan bij de daadwerkelijke kostenstijging bij dit vergrijzend personeelsbestand en de noodgedwongen gehanteerde compensatie uit extra piketten;

- Van rijkswege worden extra taken en wensen belegd zoals bijvoorbeeld de inrichting van de Landelijke Meldkamer Organisatie, terwijl hierbij steeds minder de noodzakelijke middelen bijgeleverd worden. Integendeel in de BDUR uitkering wordt met regelmaat gesnoeid.

Samengevat, zonder sterk tegengeluid zullen ook deze risico's in de toekomst mogelijk noodgedwongen hun weerslag krijgen in een hogere gemeentelijke bijdrage. Indicatief zouden de risico's dan wellicht in 2019 tot een extra financiële bijdrage leiden van bijna € 1 miljoen, omgerekend naar Beek € 1,65 per inwoner extra. Voorzichtigheidshalve wordt dit risico opgenomen in de risicoparagraaf van de (meerjaren)begroting 2018-2021.

Privacy

Pfh: C. Van Basten-Boddin

Wat betreft privacywetgeving dienen we op 25 mei 2018 te voldoen aan Europese Privacyverordening de zogenaamde AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De AVG overstijgt de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en organisaties hebben tot 25 mei 2018 de tijd om hun bedrijfsvoering aan te passen op deze verordening. De AVG vereist dat de gemeente in staat is het privacy domein volledig te managen en daarmee aantoonbaar te voldoen aan de privacyborging. Daarvoor is samenwerking vanuit de verschillende lagen van onze organisatie een basisvoorwaarde t.b.v. het realiseren van de beoogde doelen.

Ambtelijk wordt nu het e.e.a. voorbereid om te komen tot een gemeentebreed privacybeleid en een bijbehorend implementatieplan. Verder dient een bewustwordingstraject onze medewerkers/mensen nog meer alert te maken inzake omgang met privacy en informatiebeveiliging mede in relatie tot integriteit.

De raad zal hierbij worden betrokken als bestuursorgaan en verwerker van gegevens. De raad zal hierover nog worden geïnformeerd.

Bijlagen

Bijlage 1: Begrippenlijst

Aanbesteding

Geven van een opdracht voor het uitvoeren van een werk of een dienst na het vergelijken van offertes die, gevraagd of ongevraagd zijn ingediend.

Afvalstoffenheffing

Belasting welke van de bewoners en bedrijven wordt geheven, ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afval (bij de gemeente Beek 100% kostendekkend)

Algemene middelen

Gelden die de gemeenten vrij kan besteden met inachtneming van wet- en regelgeving, voornamelijk de algemene uitkering en belastingen.

BBV

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Begroting

Een door de raad vastgesteld document dat aangeeft welke beleidsvoornemens de gemeente heeft, welke activiteiten ter realisatie daarvan moeten worden ondernomen, hoeveel financiële middelen met de realisatie daarvan zijn gemoeid en uit welke bronnen die financiële middelen afkomstig zijn.

Begrotingsevenwicht

Geraamde *baten* en *lasten* in de begroting zijn gelijk; het *begrotingssaldo* (resultaat) na bestemming van *reserves* is nul.

Begrotingssaldo

Het verschil tussen de *baten* en de *lasten* in de *begroting*.

Belasting

Wettelijk gedwongen bijdrage van particulieren of bedrijven aan de overheid waar tegenover geen rechtstreekse individuele prestatie van de overheid staat.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Algemene maatregel van bestuur (AMvB van 17 januari 2003) inhoudende regels voor de *begroting*, *jaarstukken*, *productenraming*, *productenrealisatie* en *informatie voor derden* door gemeenten, provincies en wgr's.

Bestuursrapportage

Tussentijdse rapportage over de voortgang van het in de *begroting* opgenomen beleid van het college aan de raad; afgekort met *berap*.

BTW-compensatiefonds

Rijksfonds waar de gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW welke uit overheidsactiviteiten bestaat, kunnen terugvorderen.

Burgerparticipatie

De burgers sluiten aan en denken mee bij overheidsinitiatieven.

Circulaire

Berichtgeving van het Rijk met de effecten van de Miljoenennota op de *algemene uitkering* uit het *Gemeentefonds* of provinciefonds. Verschijnt meestal in mei en september en december.

Collegeprogramma

Uitvoeringsplan van het college voor het beleid gedurende de zittingsperiode.

Compensabele btw

De BTW die provincies en gemeenten krijgen gecompenseerd door het Rijk op grond van de Wet op het *BTW-compensatiefonds*.

Dekking

Houdt in dat bij nieuwe initiatieven ook is aangegeven op welke wijze nieuwe *lasten* door *baten* worden afgedekt.

Dekkingsmiddelen

Middelen die worden aangewend om de lasten in de begroting op te vangen.

Exploitatie

De bedrijfseconomische *baten* en *lasten* van alle gemeentelijke taken die tot uitdrukking komen in de *begroting*, de *meerjarenraming* en de *jaarrekening*.

Financiering

De wijze waarop (financiële) middelen worden ingezet om *activa* aan te schaffen. Financiering kan met eigen financieringsmiddelen (*reserves* en *voorzieningen*) geschieden dan wel met externe financieringsmiddelen (opgenomen geldleningen).

Frictiekosten (bijv. bij herindeling van gemeenten of afstoten van onderdelen)

Incidentele extra kosten die zonder (bijv. de herindeling) niet gemaakt zouden zijn.

Grondbeleid, actief

Grondbeleid waarbij de gemeente grond koopt, bouwrijp maakt en verkoopt voor eigen rekening en risico.

Grondbeleid, passief

Gemeente stelt alleen bepaalde voorwaarden en laat de *grondexploitatie* zelf aan de marktsector over.

Grondexploitatie

Een plan van het organisatie onderdeel belast met de verwerving en exploitatie van bouwgronden binnen de gemeente voor een bepaald gebied.

Heffingen

Belastingen en retributies.

Indexeren

Aanpassing van bedragen als gevolg van *inflatie* zodat de koopkracht gelijk blijft.

Investing

Het vastleggen van vermogen in een object waarvan het economisch of maatschappelijk nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

Kadernota

Een in het voorjaar door de raad vastgestelde nota, waarin de kaders en uitgangspunten van de begroting voor het komende jaar worden aangegeven. Bij de behandeling van die nota houden de raadsfracties hun algemene beschouwingen.

Kostenverdeelstaat

In de kostenverdeelstaat worden kosten stap voor stap doorverdeeld van indirecte kostenplaatsen naar andere indirecte kostenplaatsen en uiteindelijk naar hoofdkostenplaatsen. De kosten die worden doorberekend, zijn o.a. huisvesting, ict, P&O, administratie, bestuurszaken.

Lokale heffingen

Wettelijk geregelde heffingen waarvan de besteding zowel gebonden als ongebonden kan zijn. Lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de baten van gemeenten.

Meerjarenraming

Een meerjarenraming is een begrotingsraming voor ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren. Wordt bij de jaarbegroting aan de raad aangeboden en behandeld. Is ook een hulpmiddel voor het begrotingstoezicht. De meerjarenraming bestaat uit zowel bestaand als nieuw beleid.

Onderhoud

Uitvoering van preventieve dan wel correctieve maatregelen om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Onderhoud valt uiteen in groot onderhoud en klein onderhoud. Groot onderhoud is onderhoud van veelal ingrijpende aard, ook wel lang-cyclisch onderhoud genoemd. Klein onderhoud is het onderhoud van geringe omvang dat veelal met een zekere regelmaat terugkeert, ook wel kort-cyclisch onderhoud genoemd. Het essentiële verschil met *investeringen* is dat onderhoud maatregelen betreft die de geplande levensduur niet verlengen.

Onderhoud, groot

Onderhoud betreft de uitvoering van preventieve dan wel correctieve maatregelen om het *kapitaalgoed* (gedurende de levensduur) in goede staat te houden of te brengen. Onderhoud valt uiteen in groot onderhoud en klein onderhoud. Onder groot onderhoud wordt verstaan onderhoud van veelal ingrijpende aard dat over een (groot) deel van het kapitaalgoed wordt uitgevoerd. Klein onderhoud is het onderhoud dat in het eerste of het lopende planjaar over een klein gedeelte van het kapitaalgoed wordt uitgevoerd. Onderhoud betreft maatregelen die de levensduur van het kapitaalgoed niet verlengen. Onderhoudskosten kunnen niet worden geactiveerd, maar dienen (jaarlijks) ten laste van de begroting te worden gebracht. De kosten van groot onderhoud kunnen vooraf via een jaarlijkse storting in een voorziening ex artikel 44 van het *BBV* over de totale levensduur worden uitgesmeerd.

Onderhoudsplannen

Planning van het onderhoud van *kapitaalgoederen* met aandacht voor tijd, kwaliteit en geld. Bij de gemeente Beek dienen deze eens in de vier jaar te worden geactualiseerd.

Openbare ruimte

De publiekelijk toegankelijke ruimte die gevormd en begrensd wordt door de bebouwde ruimte.

Overheidsparticipatie

De overheid sluit aan en denkt mee bij burgerinitiatieven.

Reserves

Bestanddelen van eigen vermogen die zijn ontstaan door bestemming van overschotten of planmatig zijn bestemd.

Rioolheffing

Heffing dat van de gebruikers wordt geheven ter dekking van de kosten van het rioolbeheer, bij de gemeente Beek 100% kostendekkend.

Subsidie

Niet vrij te besteden bedrag maar is gekoppeld aan activiteiten waarover achteraf in enigerlei vorm verantwoording moet worden afgelegd; de subsidiegever wil achteraf weten hoe het geld is besteed en welke effecten daarmee zijn bereikt.

Taakstelling

Vaak gebruikte omschrijving voor de opdracht tot bezuinigingen, terwijl (nog) geen concrete maatregelen zijn genomen.

Uitkering

Een inkomensoverdracht waarvoor geldt dat over de besteding achteraf geen verantwoording moet worden afgelegd.

Verbonden partijen

Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en *financieel invloed* heeft. Voor het hebben van een financieel belang is het niet per se nodig dat de gemeente een bedrag ter beschikking stelt aan de verbonden partij. Zij heeft ook een financieel belang indien financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente kunnen worden verhaald.

Voorzieningen

Afgezonderde vermogensbestanddelen (vreemd vermogen) die gevormd worden wegens:

- a) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b) risico's waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- c) fluctuaties in kosten (gelijkmatige verdeling van kosten) op te vangen;
- d) nog niet bestede middelen die specifiek besteed moeten worden, voor zo ver zijnde bijdragen van andere overheidslichamen.

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BCF	Btw compensatie fonds
Berap	Bestuursrapportage
BDU	Brede doel uitkering
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en vervoersplan
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IP	Integraal Project
LED	Limburg Economic Development
MAA	Maastricht Aachen Airport
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&C	Planning en Control
PMD	Plastic, Metaal en Drankkartons
RWM	Bedrijf voor afvalinzameling en reiniging van de Westelijke Mijnstreek
WM	Westelijke Mijnstreek
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening